

Phần I Đọc hiểu**Câu 1:**

- Các phương thức biểu đạt được sử dụng trong đoạn trích là: Tự sự, miêu tả, biểu cảm.

Câu 2:

- Biện pháp tu từ điệp ngữ: “từng chùm từng chùm”, “xơ xác, cái xơ xác...vươn lên cái xơ xác..”
- Tác dụng: Nhấn mạnh về những chùm nhãn sai trĩu cành chín rộ và khi đã hết mùa thì tình trạng xơ xác của vườn nhãn đang đợi chờ một vụ mùa mới sẽ vươn lên mạnh mẽ. Đồng thời làm cho đoạn văn có nhịp điệu, thêm sinh động hơn.

Câu 3:

Mỗi chúng ta ai cũng phải trải qua những tháng ngày bắt đầu vào môi trường mới. Đó là những kỉ niệm khó quên. Tuy nhiên có ngày bắt đầu thì cũng sẽ có những ngày kết thúc như những cành nhãn trong đoạn trích khi trong vụ mùa nó rất sai quả nhưng đến khi kết thúc chỉ còn lại xơ xác. Đối với em khi bước vào mùa hè cuối cùng của những năm học cuối cấp em có những cảm xúc rất bang khuâng, vừa buồn vừa vui. Buồn vì sắp phải chia tay ngôi trường mà đã 4 năm gắn bó nhưng vui vì mình bước lên một chặng đường mới tiếp tục chinh phục con đường học tập để thu lại những kết quả ngọt ngào sau này.

Phần II Phần làm văn**Câu 1:**

1. Mở đoạn: Giới thiệu về lòng nhân ái và nêu được đây là phẩm chất, đạo đức quý báu của người dân Việt nam.

Mỗi con người cũng chỉ được sống một lần duy nhất trong đời, chúng ta hãy sống một cuộc đời thật trọn vẹn với tình yêu thương, sự sẻ chia với người khác. Có thể thấy, lòng nhân ái giữa con người với con người đã góp phần không nhỏ khiến cho thế giới này tốt đẹp hơn.

2. Thân đoạn

- Giải thích:

- Giải thích nhân ái

- Làm nổi bật được lòng nhân ái là thước đo cốt cách con người Việt Nam ta
- Lòng nhân ái trong thời điểm hiện hữu ở nhiều nơi. Tình đồng bào, tình yêu thương giữa con người với con người.

Lòng nhân ái chính là tình yêu thương giữa con người với con người, sẵn sàng đồng cảm, chia sẻ, thấu hiểu và giúp đỡ người khác khi người ta gặp khó khăn. Rộng hơn nữa chính là tình đồng bào, tinh thần đoàn kết.

- Phân tích:

- Cuộc sống còn nhiều hoàn cảnh khó khăn và cần giúp đỡ
- Khi giúp người khác trong lúc khó khăn, bạn sẽ được mọi người yêu quý và kính trọng
- Tấm lòng tương thân tương ái sẽ lan tỏa trong xã hội và nhận được điều tốt đẹp

- Chứng minh:

- Lấy dẫn chứng về những con người có lòng nhân ái mà bạn biết
- Lưu ý khi lấy dẫn chứng cần xác thực, nổi bật, tiêu biểu và có tầm ảnh hưởng lớn đến mọi người

Chúng ta khi đi đường thường gặp đèn đỏ có thấy cụ bà già yếu đi từng xe hủi có mua vé số không thì chúng lại phớt lờ đi và không quan tâm. Nhưng khi chúng ta mua giùm cụ bà ấy một tờ vé số để cho bà vui, để cho bà có bữa cơm ăn. Khi chúng ta làm vậy chúng ta sẽ thấy thật ý nghĩa và hạnh phúc.

- Phản biện và đánh giá:

- Lòng nhân ái có thể mở rộng trên toàn thế giới và có thể hiện hữu ngay trong trường học.
- Trong cuộc sống hiện nay vẫn còn người sống thờ ơ, vô cảm
- Nhiều người chỉ nghĩ đến lợi ích của bản thân mà không để ý gì hay quan tâm với mọi người xung quanh.
- Những người này đáng bị xã hội lên án và chỉ trích

3. Kết đoạn

- Khái quát lại lần nữa về tầm quan trọng của lòng nhân ái

- Liên hệ và rút ra bài học kinh nghiệm cho bản thân.

Là chủ nhân tương lai của đất nước, chúng ta cần biết yêu thương mọi người, sẵn sàng chia sẻ niềm vui, nỗi buồn với những người xung quanh cũng như giúp đỡ những mảnh đời khó khăn, bất hạnh để thấy cuộc đời thật đáng sống. Cuộc sống là do ta làm chủ, hãy trở thành một người chủ có lòng nhân ái, có trái tim nhân hậu, đong đầy yêu thương.

Câu 2:

1. Mở bài

- Giới thiệu khái quát về tác giả Chính Hữu và bài thơ “Đồng chí”
- Dẫn dắt vấn đề nghị luận: Vẻ đẹp tình đồng chí thấm thiết sâu nặng của những người lính thời kháng chiến chống Pháp. Thế hệ trẻ hiện nay cần phải cố gắng nỗ lực học tập, bảo vệ và xây dựng đất nước.

2. Thân bài

* Khái quát chung về bài thơ

- Hoàn cảnh ra đời của bài thơ: Bài thơ được sáng tác vào mùa xuân năm 1948, thời kì đầu của cuộc kháng chiến chống Thực dân Pháp, sau khi tác giả cùng đồng đội tham gia chiến đấu trong chiến dịch Việt Bắc (Thu - Đông năm 1947) đánh bại cuộc tiến công quy mô lớn của Pháp lên chiến khu Việt Bắc.

* Phân tích vẻ đẹp tình đồng chí

a) Vẻ đẹp của sự cảm thông, chia sẻ sâu sắc những tâm tư thầm kín

- Thấu hiểu hoàn cảnh gia đình của nhau, thấu hiểu nỗi lòng riêng tư của người bạn lính, chia sẻ niềm thương nhớ, nặng lòng với quê hương bạn:

Ruộng nương anh gửi bạn thân cày

Gian nhà không mặc kệ gió lung lay

- Hiểu được sự hy sinh thầm lặng, sự nhớ thương mong ngóng của những người ở hậu phương
- + Hình ảnh hoán dụ giếng nước, gốc đa gợi lên hình ảnh về quê hương, người thân nơi hậu phương của người lính
- + Họ cùng sống với nhau trong kỷ niệm, nỗi nhớ nhà, cùng nhau vượt lên nỗi nhớ đó để chiến đấu

b) Vẻ đẹp của việc đồng cam cộng khổ với hoàn cảnh chiến đấu ác liệt, đau thương

- Họ chia sẻ những gian lao, khổ cực, thiếu thốn trong cuộc đời người lính “Sốt run người vầng trán ướt mồ hôi”, “áo rách vai”, “chân không giày”
- Họ cùng nhau trải qua khó khăn, khắc nghiệt trong chiến đấu
- + Tác giả xây dựng những câu thơ sóng đôi, đối ứng nhau, bao giờ người lính cũng nhìn bạn nói về bạn trước khi nói tới mình
- + Cách nói thể hiện nét đẹp thương người như thể thương thân, trọng người hơn mình
- + Tình đồng chí, tri kỷ đã giúp họ vượt lên trên buốt giá
- Họ quên mình để động viên nhau, cùng nhau vượt lên trên buốt giá và những bàn tay động viên, truyền cho nhau hơi ấm

“Thương nhau tay nắm lấy bàn tay”

- Yêu thương nhau bằng cả tấm lòng chân thành sâu nặng với những cử chỉ nghĩa tình
- Họ cùng nhau vượt qua mọi gian khổ với tinh thần lạc quan, sức mạnh của tình đồng đội “miệng cười buốt giá”
- Sức mạnh của tình đồng chí được thể hiện trong khó khăn gian khổ

c) Biểu tượng cao đẹp về tình đồng chí

- Tình đồng chí được tô luyện khi họ cùng nhau sát cánh thực hiện nhiệm vụ đánh giặc
- Chính ở nơi thử thách, ranh giới mong manh giữa sự sống và cái chết gần kề, tình đồng chí thực sự thiêng liêng cao đẹp.

Đêm nay rừng hoang sương muối

Đứng cạnh bên nhau chờ giặc tới

Đầu súng trăng treo

- Trên nền khung cảnh thiên nhiên hùng vĩ nhưng cũng khắc nghiệt, những người lính với tư thế chủ động “chờ” giặc thật hào hùng.
- Hai câu thơ cuối đối nhau thật chỉnh khi ca ngợi tình đồng chí giúp người lính vượt lên tất cả khó khăn, khắc nghiệt của thời tiết.

- Hình ảnh "đầu súng trăng treo" bất ngờ là điểm nhấn làm sáng bừng bài thơ: đây là sự kết hợp giữa chất hiện thực và lãng mạn.

+ Nghĩa tả thực: người lính cầm súng hướng lên trời, người lính như thấy trăng treo lơ lửng nơi họng súng

+ Ý nghĩa biểu tượng: "súng" biểu tượng cho đấu tranh khó khăn nguy hiểm, là hiện thực khốc liệt của chiến tranh; "trăng" là biểu tượng thanh mát, yên bình.

=> Hình ảnh này kết hợp, cô đọng vẻ đẹp tâm hồn người lính với sự tỏa sáng vẻ đẹp của tình đồng chí, khiến người lính ngay cả trong hiểm nguy vẫn bình thản, lãng mạn.

*** Giá trị nghệ thuật**

- Ngôn ngữ thơ cô đọng hình ảnh chân thực gợi tả có sức khái quát cao, nhằm diễn tả cụ thể tình cảm thiêng liêng cao đẹp - tình đồng chí.

- Giọng thơ sâu lắng, xúc động như lời tâm tình tha thiết.

*** Bài học cho học sinh khi còn ngồi trên ghế nhà trường**

- Là một học sinh còn ngồi trên ghế nhà trường, em cần hiểu rõ được những hi sinh gian khổ mà ông cha ta đã bỏ ra để bảo vệ độc lập tự do cho đất nước.

- Em cần phải nỗ lực chăm chỉ học tập, rèn luyện đạo đức để mai sau lớn lên góp phần phát triển đất nước sánh vai cùng các cường quốc năm châu.

3. Kết bài

- Nêu cảm nhận, đánh giá chung của em về tình đồng chí thể hiện trong bài thơ. Khẳng định lại trách nhiệm của học sinh còn ngồi trên ghế nhà trường.